

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közli.

A politikai válság

Mai napon Bécsben szünet volt. A király csak holnap fogadja a két Ház elnökeit, sőt megeshetik, hogy holnap csak *Tisza* Istvánra kerül a sor és *Jósika* Samu báró főrendiházi elnök csak vasárnap jut szóhoz; de azért biztos, hogy a válság vagy ideiglenes vagy véglegesen 8-10 napon belül elintézésre nyer, mert a király végezni akar, mielőtt nyári tartózkodásra Schlbbe megy.

Politikai körökben most is, mint sok más hasonló alkalommal szóbeszéd, sőt éles megjegyzések tárgyát képezi, hogy a király a magyar válságot Ausztriában intézi el.

Érthető volna ez, ha a király beteg volna; de ő felsége kitűnő egészségnek örvend és elvégre oly könnyen és oly gyorsan utazhatik, hogy magas kora dacára Magyarországot megbecsülhetné egy kirándulás erejéig.

Ugy tudják, hogy nem is a király akaratán mulik, hogy nem jön le, hanem egyenesen *Lukács* és társainak tanácsára marad Schönbrunnban.

Lukács inkább szereti az osztrák befolyás érvényesülését, mint esetleg általa nem javasolt magyar politikusok várta meghívását.

Magában a munkapártban is vannak nagy számmal, kik szeretnék volna a válságot idehaza elintéztetni. *Lukács* egy erre vonatkozólag hozzáintézett kérdésre azt felelte, hogy lelkiismeretével nem tartja összeegyeztethetőnek, hogy az agg királyt idehurcolja a politikai szenvedélyek és ezek beláthatatlan következményeinek forgatagába.

És ebbe a munkapártiak bele is nyugodtak.

Igen érdekes a munkapárt magatartása *Tisza* jelöltségével szemben; a gárda csak *Tisza* miniszterelnökségében látja a maga létezésének biztosítását és mindent elkövetnek, hogy rövidesen *Tisza* kapjon megbízást kabinetalakításra, de mivel úgy hírlík, hogy a király átmenetet vagy békét, az átmenetet is csak a béke alapja gyanánt akarja és *Tisza* a harc állandósítását jelenti, fedezni akarják a hátukat és maguknak módot bizto-

sítani, hogy bármilyen alakulat mellé szerződhessenek, nyíltan azt hirdetik, hogy *Tiszát* nem szabad engedni, hogy ő most megbízást vállaljon.

A bihari gárdisták ívet köröztetnek a munkapártban, melyen felkérlik *Tiszát*, hogy ne vállalja a miniszterelnökséget! Ezt az ívet a párt többségével akarják aláírni és *Tiszának* még Bécsbe való elutazása előtt átadni, egyben biztosítván őt arról, ha mégis vállalná, követni fogják mindhaláig.

Szóval, követik Bismarck elvét: «Zwei Eisen im Feuer!»

Tisza lesz hát az új miniszterelnök. A politikai válság sokkal hamarabb elsimult, semmint hihető volt. Szinte szenzációs gyorsasággal oldódott meg a kérdés, hogy a mai súlyos politikai helyzetben ki lesz *Lukács* László utóda? Bécsi tudósítónk jelenti, hogy a volt miniszterelnök előterjesztését, aki *Tisza István* grófot ajánlotta utódnak ő felsége elfogadta és a képviselőház elnökét fogja megbízni a kabinetalakítással.

Tisza miniszterelnökségét bizonyítja az is, hogy csak két politikust hallgat meg a király és ezek *Tisza* és *Jósika*. A főrendiház elnöke nem jöhet számba, így csak *Tisza* lehet a miniszterelnök.

A munkapárt kívánja is, nem is *Tisza* miniszterelnökséget. Az ellenzők, *Tisza* legmeghittebb emberei, akik nem akarják, hogy a politikai izgalmak lejárassák *Tiszával* együtt a pártot. — Bárki más jobb volna — mondják *Tisza* hívei — ma miniszterelnöknek, mint *Tisza*. És *Tisza* igaz hívei összefognak és mindent el fognak követni, hogy *Tiszát* megmentésük a pártnak.

Tisza István gróf intímusai jól tudják, hogy a házelnök vállalja a megbízást. A nemzeti munkapárt beavatottjai már hetekkel ezelőtt tudtak egy leveléről, amelyet *Tisza* még a pünködsdi szünetek alatt írt *Lukács*nak és amelyben — akkor még a Déry pör hatásáról szó sem lehetett — a képviselőház elnökiségétől való fölmentését kéri. Sőt kilátásba helyezte már ekkor, hogy junius közepe táján, akár vége lesz akkora a Déry-pernek, akár nem, ő feltétlenül átadja helyét másnak.

Az sem titok a párt beavatottjai előtt, hogy *Lukács* minden eshetőségre számítva, már eleve, még az ítélet előtt hosszan tanácskozott *Tisza* gróffal, aki már akkor kijelentette, hogy *Lukács* távozása esetén kész vállalni a miniszterelnöki tárcát.

Ami pedig *Tisza* miniszterelnökségét illeti, arra előre el lehet mondani, hogy ez nem lesz más, mint a *Lukács* féle irányzat folytatása, mely ellen az ellenzék minden erejével küzdeni fog.

A vagdalkozó palotaőr ügye.

Katonai vizsgálat.

Az ország és minden becsületes, józan ember felfogásának klasszikus kifejezést adott *Vázsonyi Vilmos*, mikor kijelentette:

— Csak egy örült ember agyvelejében támadhatott az a gondolat, hogy a képviselőházba, amely a polgári hatalomnak teljességét és kicsucosodását jelenti, a rend fenntartásának ürügye alatt állítólagos katonákat rendel be, akik a képviselőket bántalmazásért, vagy meggyilkolásért nem a polgári hatalomnak, hanem a katonaságnak felelősek. Ez a polgári hatalom elárulása. Kész örültség!

A zsoldért vagdalkozó palotaőr véres merényletét ma is a legnagyobb felháborodással tárgyalták nemcsak Budapesten, hanem Bécsben is — és nemcsak polgári, hanem igen előkelő katonai körökben is.

Gerő Vilmos százados ur hőstetteinek újabb fejleményeiről az alábbiakban számolunk be:

Katonai vizsgálat *Gerő* ellen.

A képviselőházi véres incidens után *Horváth Péter* alezredes, a képviselőházi őrség parancsnoka, nyomban jelentést tett az esetről a honvédelmi minisztériumban. A minisztériumban az első csoport főnöke, a vezérkari osztály vezetője, *Szurmay Sándor* tábornok, azonnal magához rendelte *Gerő Vilmos* századost, aki *Horváth Péterrel* a minisztériumba hajtattott, ahol a tábornok jegyzőkönyvet vett fel az esetről és megkezdte a vizsgálatot.

Mint katonai körökben beszéltek, a százados ellen igen szigorú vizsgálatot rendeltek el.

Nyilatkozatok a kardafférről.

(Vázsonyi Vilmos.)

Vázsonyi Vilmos, aki tegnap közvetlen szemtanúja volt annak, amikor *Gerő* kardjával levágta *Hédervári* képviselőt, a merényletről ezeket mondotta:

— Szemtanúja voltam az egész esetnek, mert *Hédervári* mögöt állottam. Ő azért lépett ki a padból, mert látta, hogy a roham irányába felém megy. Az őrség tisztje háromszor vágott a foggyvertel-n képviselőre és mikor *Hédervári* leesett és mindkét kezével a padba kapaszkodott, még akkor is a leggyávábban, a legvadabb ordítással vagdalta. Cso-dás véletlenül tartom, hogy ez az ember nem kaszabolta halálra *Hédervári*t. Hogy revolverről szó lehetett volna, vagy hogy revolvert sejt-hetett volna a tiszt *Hédervárinál*: hazugság és kifogás arra az esetre, ha ezért felelősségre vonnák. *Hédervári* rögtön megmutatta, hogy nincs nála fegyver. Ha egy ilyen uniformis-ba bujdatott kalandor levágta és letartóztatott egy képviselőt, akkor igen is van alkalma, hogy rögtön megvizsgálta, volt-e nála fegy-ver?

Ezek csak nem katonák! Katona az, aki legalább abba a helyzetbe juthat hivatásánál fogva, hogy valaha életét kockáztassa fegyverrel szem-ben fegyverrel kezében. De ezek nem erre vannak hivatva. Egy ingyenélő korda ez, védtelen emberek lekaszabolására. A rendőrt, esendőt nem szabad lebecsülni, mert annak van rendes foglalkozása, de ezek csak felemelt zsoldért vállaltak pecérszolgálatot, ezek nem katonák, hanem pecérek és vezetőik fősin-térek.

Különben *Tisza* örültségének nincs erősebb bizonyítéka, mint az, hogy a parlamentben, amely a polgári hatalomnak legnagyobb teljességét jelenti, a rendcsinálásnak olyan szervezetét használja fel, amely a képviselőkkel szemben elkövetett bántalmazásokért nem a polgári hatalomnak felelős: ez örület és egyuttal a polgári hatalom elárulása.

(Sándor Pál.)

Sándor Pál, aki már tegnap megmondta véleményét *Tiszának*, ma ezt a nyilatkozatot tette:

— A felháborító inzultus után nyomban elhagytam az üléstermet. Megundorodtam a sok botránytól, meguntam a palotaőröket, *Gerő* százados ur kardját, a munkapárt rom-lásba vezető politikáját. A folyosón szembe találkoztam a képviselőház alelnökeivel, *Beöthy Pállal* és *Szász Károlyval*, akik egyetlen szóval sem

60

HOLD LUCZERNÁS

EGÉSZ ÉVI HASZNÁLATRA

KIADÓ

IRITZ MIKSÁNÁL.

helyeselték Gerő százados ur cselekedetét, de a munkapárt fiataljai közül többen hangos kacajjal dicsérték Gerő százados tettet. A vér erre fel forrt ereimben, kitértem és elharsogtam véleményemet. Tiszta ékőben idegesen jött felém.

— Mi az? Mit akarsz? — kérdezte szemrehányó hangon. — Ekkor már magamból kikelve, tombolva mondtam el, hogy gazság és hitvány-ság, ami itt történik és ezért Tiszának felelnie kell.

Nincs helye a lovagiasságnak!

A tegnapi képviselőházi ülésen történetből kifolyólag Hédervári Lehel országgyűlési képviselő felkérte Károlyi Mihály grófot és Hajdu Marcel dr.-t, hogy kérjenek nevében elégtételt Gerő Vilmos palotaőrsegi századostól. A megbízottak ma a következő levelet intézték Hédervári Lehelhez:

Nagyságos Hédervári Lehel dr. orsz. képviselő urnak. Helyben.

Tisztelt barátunk, a tegnapi napon felkerestél bennünket, hogy Gerő Vilmos palotaőrsegi századostól azért, mert a képviselőház tegnapi ülésén karddal támadott rád és háromszor egymásután rád sújtott, lovagias elégtételt kérjünk.

Mindenekelőtt az az álláspontunk, hogy attól, aki arra vállalkozott, hogy utasításra magyar országgyűlési képviselőkkel szemben tettleges ségét kövessen el, ezen cselekményeiért lovagias elégtételt kérni nem lehet, mert az ilyen hivatalos minőségben elkövetett cselekedeteivel másnak a becsületét meg nem sértheti. A képviselői állás méltóságát alacsonyítanak le, ha bármiféle képviselőházi alkalmazottnak elismerik azt a jogát, hogy a képviselőház üléstermében országgyűlési képviselő becsületén lovagias uton megtorlandó sértést követeljen el.

Katonák véleménye.

A függetlenségi és 48-as pártkörben a szövetséget ellenzék minden pártjának tagjai közül számosan fordultak meg az este és a parlamenti véres botránnyal sokat foglalkoztak. Egyáltalán nem tartják a kardaffért elintézettnak sem a palotaőr jelentésével, sem pedig a mentelmi bizottságnak előreláthatólag jóváhagyó és helyeslő határozatával. Erős szavakkal aposztrofálták egy a palotaőrsegi nek, mint a Ház ugynevezett elnökségének eljárását.

Az ellenzéknek oly képviselő tagjai, kik maguk is voltak csapattisztek, úgy ítélik meg a parlamenti véres botránnyal, hogy azt még katonai szempontból sem lehet menteni. Oly szakavatott egyének, kik ma is a hadsereg kötelékében állanak mint kombatáns tisztek, — távol állva mindenféle politikai árnyalattól, tisztán katonai szempontból bírálva az esetet, — helytelennek ítélik a palotaőr eljárását különösen azt a fölfogást utasítják vissza, mintha a katonatiszteknek az ő szabályaik szerint joguk lenne fegyvertelen emberekre kényük kedvük szerint rárontani. Ilyen intézkedést semmiféle katonai szabályzat nem ismer és — katonai szakvélemény szerint, — fegyvertelen embernek fegyveres megtámadása csak mint ultima ratio van megengedve, amikor az elégtétel vételének minden más módja el van zárva.

FIGYELEM!

„HEZ” arokrème 80 fill.
„HEZ” arcszappan 80 f.
„HEZ” arcpuder 80 f. ill.
3 darab bármelyikből egyszerre rendelve — pénz előzetes beküldésénél bérmentve. Diszkrétén küldi:
„HEZ” illatszertár Budapest,
VIII. Losonci-utca 13.
Magy. árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

A közigazgatás államosítása.

Uj merénylet készül.

Ujabb béklyók csak, semmi egyebek. A kormány hozzáfogott egy új községi törvény alkotásához és a vármegyei közigazgatásnak modern alapon való ujjaszervezéséhez, érthető nyelven: a közigazgatás államosításához. E célból belügyminiszteri közegek fognak bejárni minden vármegyét és minden várost, hogy az államosításhoz szükséges adatokat közvetlen helyszíni tapasztalatok alapján szerezzék be s ha minden meglesz, a jövő esztendőben már meglesz az új törvény s az 1915-iki általános képviselőválasztások már az államosított közigazgatás asszisztálása mellett fognak végbemenni.

Az bizonyos, hogy bár nincs mit sajnálni Magyarországot szolgáló közigazgatásán s nincs mit sajnálni azon a világon, amely választott tisztviselő léte jobban tudja a kormányt és Ausztria szekerét minden kinevezett tisztviselőnél s nincs mit sajnálni azon az osztályon, amely mai alakjában esküdt ellensége minden közszabadságnak: de ezeken a veszett állapotokon nem a közigazgatás államosításával, hanem a választott tisztviselők szolgálati pragmatikájának a megcsinálásával, vagyis a tisztviselőknek a középponti hatalomtól való függetlenítésével és a közszabadság egyéb garanciáinak megcsinálásával lehet csak segíteni.

Tehát megcsinálendő az egyenlő, titkos választójog törvénybe iktatandó a minden oldalról garantált sajtószabadság, az egyesülési és gyülekezési jog, mert ezek nélkül a rabszolga állampolgárra az államosított közigazgatás csak annál több bilincset rakhathat. Különben is szabadság biztosítékokra még a legfüggelenebb népnek is szüksége van, mennyivel inkább szükségünk van azokra nekünk, akik Ausztriával élünk a lamkőzösségben, azzal az Ausztriával, skivel való történetünk nem egyéb, mint a szabadságaink ellen intézett hol nyílt, hol alattomos ortvadások elleni láncolata.

Mostani önkormányzatunk is ilyen szabadságbiztosíték s bár az osztály virilizmus révén elfajult: nem a kinevezési rendszer, hanem a virilizmus eltörlésével, tehát a legteljesebb demokrácia behozatával kell a dolgot segíteni.

Am beszélnünk mi a kormány-nak addig, amíg megszakadunk, az ő célja nem az, hogy emelje a magyar közszabadságokat, hanem hogy minél több új bilincset rakhasson az országra és a középponti hatalom rabszolgájává tehesse a népet, nemcsak korrump választási rendszerével, hanem a közigazgatás államosításával is.

A város ügyei.

A szervezési szabályrendelet tárgyalása.

Makóváros képviselőtestülete ma folytatta Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével a város szervezési szabályrendeletének tár-

gyalását. A hosszasan húzódó tárgyalások iránt már némileg csapnapt az érdeklődés, mert ma jóval kevesebben jelentek meg a gyűlésen, mint eddig. Oka különben ennek részben az, hogy a mai folytatólagos közgyűlés hetipiac napjára esett, mikor igen sok városi képviselő mással volt elfoglalva.

Dacára azonban, hogy a képviselők közül ma többen nem jelentek meg, vita volt elég a beható tárgyalás folyamán és így nem is nyert befejezést a szervezési szabályrendelet tárgyalása. Holnap délelőtt 9 órakor ismét folytatják.

Leszürve a mai tárgyalás eredményét, szintén nem lehet mondani, hogy valami különösebb megtakarításokat ért el a város, de viszont azt is el lehet mondani, hogy egyik-másik ügyben célszerű határozatokat hozott a képviselőtestület.

Az a bizottság, mely a szabályrendelet módosítási tervének elkészítésével volt megbízva, a közegészségügyi személyzet beosztásánál is akart némi megtakarítást elérni, ezért csak egy vezető főorvosnak és egy kerületi orvosnak alkalmazását hozta javaslatba.

A képviselőtestület azonban tekintettel a város közegészségügyi viszonyaira, nemkülönben nagy kiterjedésére kimondotta, hogy az egy ügyvezető főorvoson kívül még két kerületi orvost alkalmaz. Ez az intézkedés különben költségtebbé nem jelent Makóvárosára, mert a város közegészségügyi szolgálatában ezidő szerint is három orvos van. Visszafejlődés lett volna tehát, ha a bizottság által tervezett javaslatot fogadták volna el és pedig az emberek egészségének rovására.

A városi mérnöki hivatal személyzetének megállapítása körül is volt egy kis vita. E nagyfontosságú állás helyes betöltésére a képviselőtestület tagjai közül többen a főmérnökön kívül két segédmérnök alkalmazását hozta javaslatba.

A képviselőtestület többsége azonban akként határozott, hogy nem alkalmaz két segédmérnököt, hanem egy műszaki tisztet.

Eddig két ügyésze volt Makóvárosának, egymint egy közigazgatási és egy árvaszéki ügyész. A képviselőtestület ma akként határozott, hogy az új szervezési szabályrendelet szerint jövőben csak egy ügyész lássa el a város jogi dolgait, de az új szabályrendelet értelmében lesz még tiszteletbeli főügyész is.

A rendőrkapitányi hivatal szervezetében a képviselőtestület nem tett semmiféle változtatást.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Junius 7 Szombat Róm kath Kar. Ferenc. Protestáns Ferenc Gör kath. Május 21. Nap fél 4 óra 17 perokor, nyugozik 7 óra 37 perokor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Meleg idő várható. szórványosan zivataros esővel. Sür-gönyprognózis: Meleg elvélve csapadék. zivatarokkal. Déli hőmérséklet! 26-4 C. fok.

— Justh Gyula Tornán. Justh Gyula körülbeül egy heti tartózkodásra ma tornyai birtokára érkezett. Eddigi elhatározása szerint a jövő hét közepén, de a szükség-hez képest esetleg előbb is visszatér a fővárosba.

— Rekkendő hőség uralkodik. Az a rekkendő hőség, amely ráfeküdt az országra, a jelek szerint meg napokig fogja nagyon kinoszni az embereket. Mémeterszégéből csupa olyan hír érkezik, amely rendkívüli hősről, de viszont erős zivatarokról ad számot. A német jelentéssel egybehangzik a budapesti meteorológiai intézet jelentése, a mely Magyarországra is hősrőget és főként a nyugati oldalra zivatarokat jósol. Budapesten is tűrhetetlen a forróság. Az emberek tik-kadtan járnak a forró aszfalton. Ma 28°80 volt Celsius szerint a meleg, a mi június elején igazán abnormális. A meteorológiai jelentés szerint, sajnos, a hőség tovább fog tartani és abnormis zivatarok fogják megszakítani.

— Közgyűlés a városnál. Ilyen hosszas közgyűlés rég nem volt a városnál, mint a héten. A szervezési szabályrendeletet már három nap óta tárgyalják, de még holnap is eltart annak tárgyalása. Hétfőn pedig a rendes havi közgyűlést tartja meg a város, így hát allig fogyunk ki a közgyűlésekből.

— Indítvány a serlés piac ügyében. Vigh Pál városi képviselő ma indítványt adott be a városhoz, hogy a város írjon fel a földművelésügyi miniszterhez a sertés piac engedélyezése tárgyában. Az indítványt a város képviselőtestülete hétfői közgyűlésén tárgyalja.

— Az ügyvédi kamara rendkívüli közgyűlése. A szegedi ügyvédi kamara június huszonkettedikén délelőtt tíz órakor rendkívüli közgyűlést tart tárgya Lévy Ferenc dr. és társainak indítványa a gyülekezési jog a személyes szabadság és a védői jog sérelmére a makói rendőrség részéről történt intézkedés miatt. A közgyűlés iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

— Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mimi” férfi guméi-óvszék 1 tucat 2 korona 50 fillér, 2 tucat 4 korona 50 fillér, 3 tucat 6 korona. Porto 30 fillér.

„HEZ”, Budapest, VIII. Losonci utca 13. Diszkrét szétküldés

— Veszett macska garázdálkodása Makón. Két embert súlyosan meg-mart ma egy veszett macska. A szerencsétlenül járt ember Cseh Imre a jángori szőlők csöszke ki 18 éves Piroska leányával a szőlők között hazafelé tartott. Utközben egy kobor macska támadt rájuk s az embernek karját, a kis lány-nak lábait marta össze. A megtámadott csösz, a nála levő fegyverrel lelőtte a veszett macskát be-

A LEGUJABB
NŐI KALAPOK
MÉLVEN LESZALLNOTT ÁRBAN
KAPHATÓK
Weisman Malvin
kalaptermében
(Deák Ferenc-utca.)
Kalapdobozok kaphatók.

hozta a városba ahol az állatorvos megállapította, hogy a macska veszett volt. Mindkét megmart egyént ma délután Budapestre a Pasteur intézetbe szállították beoltás végett.

A makói piacról.

Változatlan árak.

A makói piacnak igen csekély forgalma volt. Nemcsak a szorgos dolgozó, hanem a spekuláció is visszatartja a gazdákat a piaci eladásoktól. Egészen bizonyos immár, hogy országosan a vetések gyöngén állanak habár Csanádmegyében a vetések állapota elég jó. Igaz, hogy nálunk is megártott a hirtelen beállott nagy hőség.

A budapesti gabonatözsde minden híradásokat komolyan veszik s ma már 23 koronát is szívesen fizettek Budapesten a buza métermázsájáért.

A makói piacon ma mintegy 150 métermázsas buza került eladásra, melynek métermázsájáért 21 koronát fizettek. Valószínű, ha a viszonyok továbbra is ilyenek maradnak, a buza drágulni fog.

A kukorica ára a mai piacon változatlanul szilárd maradt. A makói piacon a kukorica métermázsájáért 16 koronát, Budapesten 16 50 koronát fizettek.

Egy hűtlen makói barát.

Ellopta beteg barátja pénzét.

Barna Sándor szegedi géplakatosnak jó barátja Makón Popovics Dusan makói szabósegéd. Barna a múlt héten Makóra jött barátja látogatására. Itt hirtelen rosszul lett, olyannyira, hogy a kórházba kellett szállítani.

A jó barát elkíserte a beteg Barnát a kórházba, ahol ajánlkozott, hogy beteg barátja ruháit megőrzi lakásán. A kórházban gyanúlanul odaadták a ruhákat Popovicsnak, kinek első dolga volt a ruhákat kikutatni. A kutatás eredményel is jár, mert talált abban 400 korona készpénzt és egy 200 koronás adóssági kötelezvényt és egy zálogcédulát.

Mikor aztán Barna kijött a kórházból, majdnem, hogy kilökte Popovics a házából, mikor pénzt és holmiját kezdte követelni.

A meglopított ember feljelentette a hűtlen barátot a rendőrségen, ahol vallatásra fogták Popovics Dusan, aki azonban tagadott. A házkutatásnál azonban kiderült a turpisság. Megtalálták a pénzt, pár korona híjjával, míg a kötelezvényt, a pénztárcát és a zálogcédulát a ravasz Dusan elégette.

Most már aztán nem tagadott tovább a hűtlen barát, hanem bevallotta a lopást. Szigorú eljárást indítottak ellene. Nő meg Barna, a meglopított lakatos, mindörökké felmondta néki a barátságot.

FONTOS!

„HEZ” kölnivíz 1 üveg 50 fill. „HEZ” kölnivíz fél liter 3 kor. „HEZ” kölnivíz szappan 1 drb. 60 fillér., 3 drb. 1 kor. 60 fill. A mi ösög elsőrendű voltáért felöltséget vállalunk.

Küldi: „HEZ” illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

SZÍNHÁZ.

Utolsó heti műsor.

Szombaton június 7-én Káldor Dezső jutalomjátékául páros bérletben „A lila nominó”, operett. Vasárnap délután mérsékelt helyárral „Aranyeső” operett. Vasárnap este utolsó előadásul Remete Géza jutalomjátéka bérletszünetben „Brezeda ur” bohózat.

Lila dominó.

Zsufolt ház ünnepelte ma este a szintársulat kitűnő primadonnáját, ki ma este a Lila dominóban, ebben a végtelenül bájos muzsikájú operettben tartotta jutalomjátékát. A kellemetlen idő dacára az utolsó hely is el volt foglalva s valóban rá is szolgált Peterdy Etus erre a meleg ünneplésre. Az egész idényen át gyönyörködtette a közönséget, bájos játékaival, gyönyörű énekével, ügyes táncával. A közönség ma este melegen ünnepelte a kiváló művésznőt az első felvonás végén virágzapor hullott reája. Szünni nem akaró taps éljenzés hangzott sokáig, amit a művésznő könnyekig meghatva köszönt meg. A ma esti előadás a legjobbak közé tartozott s a nagy sikerben méltán osztoznak Remete Géza, Komlós Vilmos, Káldor Dezső, Burányi, Nagy Dezső és Derenghy. Kis szerepe volt, de nagyon jól játszott Molnár Janka és Nádasyné. A pompás operettet holnap este megismétlik.

Káldor Dezső jutalomjátéka lesz ma este, mely alkalmából imét a tegnap oly szép sikert aratott. Lila dominó kerül színre ugyan abban a kitűnő szereposztásban, mint a tegnapi bemutató előadás. Mint értesülünk a kedvelt színész tisztelői mozgalmat indítottak arra nézve, hogy a jutalomjátékot ünnepi estévé avassák.

Aranyeső — délután. Zerkovitz — Bella kiváló sláger operettjét, melynek főbemutató melódiai már városzerte ismeretesek, vasárnap délután mérsékelt helyárral adják elő színházunkban. Ebben a szezonban ez lesz az utolsó délutáni előadás és reméljük, hogy mindenki kellemes emlékekkel fog távozni, hogy őszre, amikor újból megnyílnak a színház kapui, újult erővel énekeljék: Unclii — smuncilli.

IRODALOM.

A nyugat Ignotus. Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat 1913. évi június hó 1-i 10 ik száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg: Tartalom: Móricz Zsigmond: Elek Artur. Kaffka Margit: Egy naplókönyv utolsó oldalai (Vers). Nagy Samu: A topolyai doktor (Novella). Lányi Sarolta: Versek. Laczko Géza: Német maszlag, török áfium (Regény XI). Halász Imre: Megfordított konverziók. Tóth Wanda: Páholysarok (Novella). Supka Géza dr.: Hampel József. Garami Árpád: Az új gyönyör (Vers). Balázs Béla: A magunk szerelme. Lengyel Géza: A királynő szobra. Ignotus: Panamák (A politika mögüll). Ady Endre: Két busongó virágének (Vers). Figyelő. Disputa. Szerkesztőség és kiadóhivatal: IX., Lónyay utca 18. Előfizetési ára: Egy évre 24 k. Félévre 12 k. Egyes szám ára 1 k 20 fill. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

Regény.

Egy világváros rejtelmei.

(108)

21. fejezet.

Tekla grófkisasszony.

Az ünnepelt grófkisasszony zokogva siratta a házi orvost, ki millióit bűnös uton szedte össze és a ki milliomos léte dacára a halott-rablás szörnyű bűnére vetemedett. Tekla életének csak egy célja volt: a gonosztevő!

Tessék megfejteni a női szív rejtelmét, az asszonyi természet titkát!

Tekla grófkisasszony gyöngye és szerelmes nő létere emberfeletti erővel uralkodott magán.

Naponta elolvasta ugyan a halott-rabló milliomosra vonatkozó újsághíreket, de - nem beszélt róla soha. De még csak atyját sem kísérelte meg kiengesztelni.

Látta, hogy minden bizonyíték Korbay ellen szól s hogy az egész világ sarat dobál az orvosra.

— Csak fussa meg azt az erkölcsi halált, gondolta magában Tekla, az én szerepem akkor következik, mikor már halálra rugdosták. eleven eltemették és - feledni kezdik! Az igaz szerelmet nem pusztíthatja el a börtön. Még a verpadon, a hóhér szomszédságában is szeretni tudnám azt az em-

bert!... Szivem csillapulj, szivem nyugodj meg, az óra űtni fog, s az, kit szeretted, mentve lesz!

Folyt. köv.

SÜRGŐS FIGYELMEZTETÉS!

A tisztelt közönséggel van szerencsénk tudatni, hogy az összes illatszer, pipereszappan, arokrémek, általában valamennyi kozmetikai és háztartási cikkekről szóló kimerítő 24 oldalas értesítők újabb kiadása már megjelent; kérjük meghozatni. Ingyen és bérmentve küldi szét a „HEZ” illatszertár vezetősége, Budapest, VIII. Losonci-utca 13.

Eladó!

Az első nagylaki Tejcarnok teljes felszerelése.

Értekezni lehet

Hábel Péter urnál

Nagylakon 595. házszám.

Nem mese!

Ha pattanása vagy szepölje ami „HEZ” csodaszappanunktól el nem múlik, úgy pénzt kötelesek vagyunk visszaadni. 1 drb „HEZ” csodaszappan 2 korona 50 fillér. 3 drb. „HEZ” csodaszappan 7 korona. Használati utasítás hozzájár. A pénz előzetes beküldésénél portó 30 fillér. utánvételes küldésnél portó 84 fillér. Diszkrétan küldi: „HEZ” illatszertár Budapest, VIII. Losonci utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT, amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG

Kőbányai Polgári örfőzde Részvény-Társaság főraktára.

„Sanitas” sanatorium

zikai-dietikai gyógyintézet és üdülőthron Versecen (Délma gyarorsz.)

Vezető orvos: Méhes Lajos dr.

Az intézet külföldi minta szerint ujonnan épült és modernül be van rendezve.

Egyéni gyógykezelés Lahman dr. rendszere szerint. Fény-, lég- és napfürdők, vizikurák, gyógygymnasztika, massage, villamos alkalmazások, gyógyszeres fürdők, különleges dieták és szőlő kurák.

A „Sanitas” gyógyintézetben felvételtnek úgy üdülésre szoruló, mint idült betegségekben szenvedők és fertőző betegségben szenvedők, elmebetegségek azonban felvételt nem nyernek.

A „Sanitas” gyógyintézetbeni kezelés különösen a következő betegségeknek van javalva:

Mindenféle idegbajok, a légző szervek bántalmái, szív és vérkeringési bajok, emésztő szervek, vese-, hólyag és húgycső betegségei, sápkór és vérszegénység, köszvény és csúsz, csont és izületi bajok, malária, ugyszintén a különféle női betegségeknek.

Az intézet a hegyek ajján fekszik, a parkban légkunyókkal bir és egész éven át nyitva van.

Mérsékelt árak. Főidény májustól-októberig. Prospektus ingyen.

Értesítés. A jó gyümölcsstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes barack és szilva pálinkákat 2 K., 2·20 K., 2·40 K. árbán bocsátom forgalomba. IRITZ SÁMUEL özv. Cég. A valóságért a cég felelősséget vállal.

ZEITLER RUDOLF ÉS TSAI GŐZ-MALOM ÉS JÉGGYÁR R. T. MAKÓ.

! Köztudomásu, hogy tavaly a kolera a folyamvizével terjedt, mert a piszkos vízben a bacilusok vigan tenyésznek, mégis van még manapság is ember, aki folyóvizből nyert jeget használ, holott életével játszik, vegyen mindenki csak

MŰJEGET

! melyet kristálytisza ártézi vízből készítettünk. — Vevőink kényelmére a jeget naponta reggel legalább 6 kiló vételnél házhoz szállítunk és egy ilyen féltábla jég ára csak 30 fillér. Nagyobb vételnél megfelelő árengedmény.

TELEFON-SZÁM 36.

TELEFON-SZÁM 36.

ÉRTESÍTÉS! Saját termésű fehér és siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,** Szegedi-utca.

Ujdonság!

Figyelem!

Ujdonság!

TIZEDES MÉRLEG TOLÓSULLYAL
200 kg.-tól 750 kg.-ig kizárólagosan kapható

HALÁSZ Á. gépraktárában
MASSEY HARRIS aratógépek

... :-: szerelése megkezdődött. :-: ...

MANILLA ZSINEG
megérkezett.

Raktár augusztus 1-től kezdve Kossuth-utca II. szám, a városi mázsaház mellett.

Szép elsőrendű zöld here-széna

és tehénnek való széna kisebb és nagyobb mennyiségben kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Losonczy-utca 13.

Reklámunk óriási eredménye.

Ujabb reklámra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 darab)

- 1 darab üvegtégely francia arc- és kézfinomító,
- 1 drb. francia szappan (bármely illatban),
- 1 üveg francia parfüm (bármely illatban),
- 1 üveg francia brillantin (bármely illatban),
- 1 könyv (60 lap) angol ponderpapír,
- 1 csomag dr. Heider-féle fogpor,
- 1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel),
- 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor,
- 1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz,
- 10 drb. szekrény és ruhaillatosító (francia Sachet-lap),

Összesen 19 darab 2 korona 50 fillért,

Szállítások naponta eszközöltetnek. Szétküldés: biztos postakézbesítés érdekében, vagy utánvét mellett, minek költsége 84 fillér vagy a pénz előleges beküldése ellenében, amely esetben a 2 korona 50 fillért vételárhoz 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget nem számítunk.

Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőket kívánságra ingyen s bérmentve küldjük.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltők (Raglánok) a leggyönyörűbbtől a legfinomabb kivitelig

óriási választékban!!

Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben, nemkülönben pongyolák, külön blousok és aljakban fel-

!!!! sósoknyákban!!!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok! Nagy választéku női fehérenemű raktár. Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér Otthon-kávéház mellett.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben

KEDVEZŐ ÁRBAN

!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!